

noie at undersøge Nagerlovgivningens Nytte eller Skadelighed, saa troer jeg, at man ikke, fordi Thinget kan ansee det gavnligt at begunstige de paatænkte Creditforeninger ved at tilstaae dem en saadan Tilladelse til at tage en mere end almindelig Rente, deri skulde see en Anerkjendelse angaaende Nagerlovgivningens Skadelighed i Almindelighed. Naar det er blevet anført af den ærede 5te Landssthingsmand for 1ste Kred (Orsted), at man tidligere i Provindsstaaenderne, da dette Spørgsmaal var under Ventilation, idet der var indkommet et Forslag om, at Nagerlovgivningen skulde hæves, ikke har villet gaae ind derpaa, af Frygt for den Indvirkning, det skulde have paa de Capitaler, der indestaae i faste Eiendomme, da troer jeg, at man da kun har taget Hensyn til, hvorledes det vilde være i rolige Forhold; men der er en anden Betragtning, troer jeg, som man heller ikke maa overse, hvor gavnligt det kan være for Grundeierne, just naar der paa Pengemarkedet ikke er heldige Conjunctioner, og der indestaaer Capitaler i deres faste Eiendomme, som kunne tildeels opsiges, at de da kunne forene sig med deres Creditorer om at betale dem en høiere Rente, hvilket da ofte vil have den gavnlige Følge, at istedetfor at Capitalen ellers vilde blive opsagt, ville Creditorerne da finde sig i at lade den blive indestaaende til høiere Rente. Det er et andet Moment, som jeg troer kommer saare meget i Betragtning med Hensyn til Landeieendomme, ikke blot, at Bestidderne eller Eierne deraf kunne faae Penge til en rimelig Rente, men ogsaa det, at Capitalen ikke bliver dem opsagt paa en for dem høist ubeleilig Tid, og det er vistnok, troer jeg, et Middel til at undgaae dette, dersom den enkelte Grundeier kunde i saadanne Tilfælde betale Creditorerne en høiere Rente.

Det er allerede med Hensyn til det specielle Privilegium, som skulde tilstaaes disse Creditforeninger, blevet anført, at det er ikke det eneste Tilfælde, idet navnlig Banken har en saadan Ret til at tage en høiere end almindelig Rente, og ligeledes er det af den høitærede Indenrigsminister anført, at der oftere er givet Tilladelse til, at Rentefoden maatte overskrides, saa at jeg ikke seer, at der vil see nogen særdeles Afvigelse fra de Begunstigelser,

som i Almindelighed gives Foreninger ved denne Bestemmelse. Hvorvidt man tvært vil gaae ind paa en Undersøgelse af, om det i det Hele taget er hensigtsmæssigt, saaledes at give enkelte Foreninger Rettigheder, som man ikke tilstaaer den Private, og hvormegen Indskydelse det har paa Pengeomsætningerne, at den Private er besværet med Omkostninger, som enkelte Foreninger ikke skulde afholde, navnlig med Hensyn til Fritagelsen for stemplet Papir &c., er et andet Spørgsmaal, som jeg her ikke skal indlade mig paa, men som jeg dog troer, der vel kunde komme under Overveelse, saasnart der er Tale om, hvorvidt Sligt er gavnligt eller ikke. Med Hensyn til det, der er ytret om, at det væsentlig vilde fremme Creditforeningerne, ifald dette Lovudkast blev antaget, da troer jeg, forsaavidt det er ytret, at det hovedsagelig vil beroe paa, hvorvidt de Gjældsbeviser, som udstedes af Foreningen, ville holde sig i pari Cours, at maatte bemærke, at jeg for mit Vedkommende tvivler paa, at saadanne Foreninger ville kunne oprettes, uden at der tillige findes contante Penge. Jeg har Tvivl om, at det vil lykkes at kunne skaffe disse Gjældsbeviser strax saa god og stærf en Cours, at de skulde kunne gaae og anbringes til pari, kun maa jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke kan være enig med den Benævnelse, som den ærede 5te Landssthingsmand for Kjøbenhavn har benyttet, naar han har kaldt dem Sedler. Jeg troer, at det er rigtigst at vogte sig for et Udtryk, som vilde kunne give Anledning til Misforstaaelser; thi jeg troer ikke, at disse Gjældsbeviser med Rette kunne tillægges Navn af Sedler. Med Hensyn til § 3, da skulde jeg blot tillade mig den Bemærkning, at det forekommer mig, at den, hvis den bliver til Lov, dog egentlig ikke udtrykker Andet, end at Regjeringen antager de Obligationer, der udstedes af Creditforeningerne, for at være saa solide, at der Intet kan være iveien for, at de offentlige Midler deri anbringes.

Blechingberg: Forsaavidt det med Hensyn til mine Bemærkninger ved § 2, Litr. d, er omtalt, hvilken Ret der tilkommer Banken, og hvilke Bevillinger der hidtil have været udstedte, maa jeg bemærke, at Banken vel har